

Σημαντικές εξελίξεις στην Διοίκηση της Εκπαίδευσης και στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Υπουργείο Παιδείας ονομάζεται το υπουργείο που είναι υπεύθυνο για θέματα εκπαίδευσης. Υπουργείο με τέτοιο χαρτοφυλάκιο υπάρχει σε διάφορα κράτη με διάφορες ονομασίες, όπως Υπουργείο Εκπαίδευσης, Τμήμα Εκπαίδευσης, Υπουργείο Δημόσιας Παιδείας. Σημαντικές εξελίξεις και μετονομασία του Υπουργού:

Κατά την Α' Εθνοσυνέλευση Επιδάουρου το Εκτελεστικό σώμα εξέλεξε οκτώ μνίστρους μονοστούς θητείας. Ο επίσκοπος Ανδρούσης Ιωσήφ εξελέγη ως «Μίνιστρος τών Θρησκευτικῶν». Η Γ' Εθνοσυνέλευση όρισε έξι Γραμματείς της Επικρατείας, στον οποίο συμπεριλαμβάνεται και «ὁ ἐπὶ τοῦ δικαίου καὶ τῆς παιδείας Γραμματεὺς». Με το ΦΕΚ 2 Α'/22-02-1833 διορίζεται «ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδευσεως Γραμματεὺς της Επικρατείας». Το 1844 μετονομάστηκε σε Υπουργείο. Με το ΦΕΚ 140 Α'/29-04-1926 μετονομάζεται σε Υπουργείο Θρησκευμάτων και Παιδείας. Με τον Αναγκαστικό Νόμο ΦΕΚ 267 Α'/15-07-1937 μετονομάζεται σε «Υπουργείο Θρησκευμάτων και Εθνικής Παιδείας» και το 1951 (ΦΕΚ 33 Α'/28-01-1951) λαμβάνει την ονομασία Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στις 7 Οκτωβρίου 2009 με την απόφαση 2876/7.10.2009[1] του Πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετονομάστηκε σε Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Στις 21 Ιουνίου 2012 με το Π.Δ. 85/2012, μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού Α. Σαμαρά, το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων συγχωνεύτηκε στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού. Στις 21 Ιουνίου 2012 με το Π.Δ. 85/2012, μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού Α. Σαμαρά, συνειστήθη το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού με τη συγχώνευση, μεταξύ άλλων, του πρώην Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με το πρώην Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού. Στις 25 Ιουνίου 2013, με το Π.Δ. 118/2013, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού μετονομάστηκε σε Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και ιδρύθηκε το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Στις 27 Ιανουαρίου 2015 με απόφαση του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα ανασυστάθηκε με την ονομασία Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ.) λαμβάνοντας τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Στις 22 Σεπτεμβρίου 2015 με το Προεδρικό Διάταγμα 70/2015 μετονομάστηκε σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ενώ αφαιρέθηκαν από τις δραστηριότητές του, αυτές που είχε παλαιότερα το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, το οποίο ανασυστάθηκε. Στις 8 Ιουλίου 2019, με το Π.Δ. 81/2019, το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μετονομάστηκε σε Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και στις 27 Ιουνίου 2023 με το Π.Δ. 77/2023 μετονομάστηκε σε Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Ελληνικό Θεσμικό Πλαίσιο, Συγχώνευση και Μετονομασία Σχολών – Συγχώνευση και Κατάρτιση Τμημάτων

Με την έννοια Ανώτατης Εκπαίδευσης (Τριτοβάθμια) αναφερόμαστε τις ανώτατες σχολές όπως ήταν η Πάντειος Ανώτατη Σχολή Πολιτικών Επιστημών, η Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης, η Ανώτατη Εχολή Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών, οι οποίες μετέπειτα εξελίχθηκαν και μετονομάστηκαν σε Πανεπιστήμια. Επίσης, παράδειγμα αποτελεί και ο Ν. 1404/83 (ΦΕΚ 173/τ.Α./24-11-1983) που ιδρύονται τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) τα οποία ανήκουν στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Παίρνουν μέρος σε ερευνητικά προγράμματα πάνω σε θέματα εφαρμογής της τεχνολογίας. Σε συνέχεια των νομοθετικών ρυθμίσεων έρχεται το 2007, ο Νόμος 3549 για την «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.» όπου στο άρθρο 2, για την «Διάθροση των Α.Ε.Ι.» αναφέρεται ότι Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος, είναι τα ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης, η οποία αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς: α) τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών β) τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης. Το 2013 καταργήθηκαν το Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας και το Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας, ενώ τα τμήματά τους εντάχθηκαν σε άλλα πανεπιστήμια. Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας ιδρύθηκε το 2003 με το Προεδρικό Διάταγμα Ν. 92/11-4-2003, με έδρα την Κοζάνη. Με την απόφαση Φ.120.61/132/61865/Β2/25.6.2003 του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ. Πέτρου Ευθυμίου διορίστηκαν τα πρώτα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής. Το 2015 διεξήχθησαν οι πρώτες εκλογές για την ανάδειξη Πρύτανη, σηματοδοτώντας την αυτοδιοικητή λειτουργία του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Στην αρχική του μορφή λειτουργούσε σε 2 πόλεις, την Κοζάνη και τη Φλώρινα, με 3 Σχολές, την Παιδαγωγική, την Πολυτεχνική και τη Σχολή Καλών Τεχνών και 6 Τμήματα. Το 2019 το Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας καταργήθηκε και το σύνολο των Τμημάτων του εντάχθηκε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, σύμφωνα με τον Νόμο 4589/2019. Επιπλέον, καταργήθηκε το Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας και τα διάφορα Τμήματα του εντάχθηκαν στο Ε.Κ.Π.Α., στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Η λειτουργία των περισσότερων τμημάτων αρχίζει από το ακαδημαϊκό έτος 2019-20. Τα έτη 2018 και 2019, όλα τα Τ.Ε.Ι. της Ελλάδας, με νόμο επί υπουργίας Κ. Γαβρόγλου, καταργήθηκαν οριστικά. Πλέον από τα έτη 2019 και 2020 και σύμφωνα με το Νόμο 4610/2019 (ΦΕΚ 70/Α/07.05.2019) στην Ελλάδα λειτουργούν 25 Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα συμπεριλαμβανομένων και των Ανωτάτων Σχολών (ΑΣΚΤ και ΑΣΠΑΙΤΕ).

Βιβλιογραφία – Ηλεκτρονικές Αναφορές

Αργυροπούλου Ε., (2018), Οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, Μάρδας Γ., & Βαλκάνος Ε., (2002), Οργάνωση, διοίκηση και οικονομία του συστήματος της δια βίου εκπαίδευσης, Εκδόσεις Παπαζήσης
Σάιτη Α., & Σαΐτης Χ., (2002), Οργάνωση & Διοίκηση της εκπαίδευσης, Εκδόσεις Καταγράμια.
Συρμακέσης Σ., (2017), Η Διοίκηση της Εκπαίδευσης, Εκδόσεις Gutenberg.
Εθνικό Τυπογραφείο, <http://www.et.gr/>
kodiko.gr - Μηχανή αναζήτησης ελληνικής νομοθεσίας, <https://www.kodiko.gr/>